

«Норуот күүһэ — көмүөл күүһэ!»

ЭНГСИЭЛИ

2015 сыл
Сэттинньи
18 күнэ
Сэрэдэ
№141 (10374)

1935 сыл алтынньы 5 күнүгэр төрүттэммитэ

Нам улуухун хаһыата

1996, 2005, 2009 сылларга «Сыл бастыг хаһыата»

БЭБЭНЭЭ... БҮГҮН... САРСЫН...

Улуус баһылыгын мунһабыттан бэлиэтээһиннэр

Баһаарынай надзор былаан быһытынан Саҥа дьыллаабы тэрээһиннэргэ бэрэбиэркэни саҥалаабыт. 20 котельнайга араас предписаниелар бэриллбиттэриттэн 10-гар туолбатахтар, манна маһынан тутуулары уоттан харыстааһынга бөбүрөгүтүү, ууну хааччыныыга резервуардар оҥоһуллубатахтар.

Роспотребнадзор дааннайынан ааспыт нэдиэлэҕэ 1 листик ыарыыта, 3 бактериоз, 1 гонорея, 1 сифилис, 1 ыкка ытыттары түгэннэрэ бэлиэтэммиттэр. Нэдиэлэ устата 57 киһи араас ыарыыларга хаптарбыттар. «Намкоммунтеплоэнерго»-ны кытта элбэх аадырыска тымныы дьизэлэри сылытыыга миэрэлэр дьүүлээһилибиттэр.

«Намкоммунтеплоэнерго» Көбөкөнгө котельнайга тахсыбыт баһаар содулун туоратан итии бэриллбитин, сорох дьизэлэр тымныыларга сайын тепло-трассалары уларытыыга дьизэлэр эргэ системалара эппиэттэспэккэ салгын хаайтарыыта тахсарын иһитиннэрдэ.

Тутуу чааһыгар: 1 Хомуस्ता-ахха 70 миэстэлээх детсад итиитэ кирибит, билигин ис оҥоһуута барар, ахсынньы 25 күнүгэр үлэҕэ кириэхтээх. Партизан оскуолатыгар итигити системата тангыллан бүттэ, итии бэрилиннэһинэ ис отделката оҥоһуллан сый бүтүгүтэ үлэҕэ кириэхтээх. Граф Бизергэр 50 миэстэлээх детсад вентилизацията ситэриллиэхтээх, электричество бу нэдиэлэҕэ көһөрүллэн уокка холбонуохтаах, бу ыйга үлэҕэ кириэхтээх. Көчүгө 50 миэстэлээх детсады тутууга 2900 тыһ. солк. эбии үбүлээһин көрүлүөхтээх. Никольскайга АКЦ быстах линията холбонно, спорт-саалатыгар регистрдэри сыбааркалыллар. Котельнай монтаһа оҥоһуллан быйыл үлэҕэ кириэхтээх. Бөтүн спортсаалатыгар бэдэрээтчи быһаарылынна, бу нэдиэлэттэн үлэ саҕаланар. Нам сэл. тулааһыгар дьизэлэрин эркинэ ууруллан бүттэ, кырыһыһата оҥоһуллар, Саҥа дьылга диэри үлэҕэ кириэхтээх.

Оптуорунньукка Аляска штаттан ыалдьыттар кэлэн хаалаан уутугар үлэни билсэн бардылар (кинилэргэ эмиэ манньык кыһалга баар эбит). Сэрэдэҕэ ИП-лары статистическай кэлим чинчийиэ семинар ытытылынна. Ити күн локальнай сэрйилэр кыттыылаахтарыгар аналлаах «Время выбрало их» кинигэ III тома сүрэхтэннэ. Чэппиэргэ Аппааныга «Триумф мастерства» норуот маастардарын айымныларын быыстапкага буолан ааста. Ити күн Дьокуускайга «Сахамедиа» пресс-кинигэр улуус баһылыга А.П. Атласов республикатааҕы СМИ-ларга пресс-конференцията ытытылынна.

Бу нэдиэлэҕэ сэттинньи 18 күнүгэр Модукка, 19 күнүгэр Бөтүгүнэ информационнай-консультативнай бөлөх сылдыһа, манна опека отделыттан, КУМИ-тан, киин библиотекаттан, социальнай харысхал управлениеттэн специалисттар тийиһиннэр нэһилиэнньэҕэ сүбэ-ама, быһаччы көмө оҥоруохтара.

Бэйэ информ.

Терроризм — киһи аймах өстөөгө

ПАРИЖ: БЭЭТИНСЭ, 13

Ааспыт бээтинсэ киһэ Франция столицатын киин оройуоннарыгар хас да теракт оҥоһулунна. Бу түмүгэр 129 киһи тыһына быһынна, 200-төн тахса киһи эчэйдэ. Франция Президентэ Франсуа Олланд ыксаллаах быһыы-майгы балаһыанньатын биллэрдэ. Саамай элбэх сиртибэ, 100-төн тахса киһи, «Батаккан» театрга рок-концерт буола турдаһына саба түһүү түмүгэр табыста. Оттон «Стад де Франс» стадионго Франция уонна Германия футболнай хамаанда-

ларын табаарыстыы көрсүһүүлэригэр дойдуну Президентэ баарыгар хас да гранатаны эстэрдилэр.

Бу эрдэттэн быланнаммат террористическай акцияны ИГИЛ дьоно тэрийбиттэр, Сирия иһин иэстэһии курдук биллэрибиттэр. Дьиннээх төрүөтүнэн АХШ уонна Европа дойдулара Африка хоту реги-

оннарыгар салайар режимнэри уларытар сыаллаах байыаннай саба түһүүлэри оҥорбуттара буолар. Ол түмүгэр Ливия лидерин М. Каддафини ыттыы өлөрбүттэрэ, ол кэнниттэн аны Сирия баһылыгын ууратар сыаллаах оппозицияны өйөөбүттэрэ, сэбилээбиттэрэ. Ити кэмнэ урукку эмиэ АХШ спецсулууспаларын иитимниэтэ, кэлин ыксаан бэйэлэрэ дьукутаабыт Бен Ладен тэрийбит «Аль-Каида» саамай радикальнай кыната «Исламское государство и Леванто» (ИГИЛ) туспа баран билигин аан дойду төбөтүн ыарыыта буолбута.

Ити курдук тус бэйэлэрин сыалларын атын күүстэри иилилэринэн оҥоро сатааһын

үтүөҕэ тиэрдибэтэ көстөр. Ол курдук ЦРУ иитэн таһаарбыт Бен Ладена 2001 с. балаһан ыйын 11 күнүгэр Нью-Йоркка икки башняга самолеттар кэлэн эстилэрин тэрийбитэ, биер самолет пентагонго баран түспүтэ. Ол түмүгэр 2977 киһи өлбүтэ, 6 тыһ-тан тахса киһи эмсэбэлээбитэ. АХШ манта уруок ылбатага көһүннэ, Ирак Президентэ Саддам Хусейни сымыйанан бунуруйда өлөртөрбүтэ, билигин Иракка иэмэ-дьаама биллибэт балаһыанньа, быыстала суох сэрйи бара турар.

Онон Парижка буолбут элбэх киһи өлүүлээх терактар эмиэ АХШ спецсулууспаларын уонна салалтатын суобастарыгар буолаллар. Россия Президентэ ХНТ трибуна-тыттан терроризм утары уопсай күүһү холбооххайын диэн этиитин бастаан утаа аахайбатахтара, билигин итиник судуругу быһаарыны долойдоругар, дьэ, ылыммыт курдук көһүннэ. Оннук эрэ буоллун.

В. ГАВРИЛЬЕВ

Суруллубут — суоруллубат, кэпсэммит — кэхтибэт

«НАМНА КУОБАХ ХАҤАН ДЭЛЭЙИЭБЭЙ?»

манньк ыйытыы ааспыт чэппиэргэ Дьокуускайга «Сахамедиа» пресс-кинигэр улуус баһылыга А.П. Атласов республикатааҕы көрдөрөр-иһитиннэрэр көрүгүнэр бэрэстэбииттэллэригэр ытытыллыбыт пресс-конференциятыгар бэрилиннэ. Тута этиэххэ наада, улуус уонна республика да историятыгар улуус баһылыга республика журналистарын кытта быһаччы алтыһыыта аан бастакынан буолла. Көрсүһүү темата — 2014-15 сс. улуус дьаһалтатын үлэтэ-хамнаһа уонна биллиилээх дьоммут И.Е. Винокуров, М.К. Аммосов төрөөбүттэрэ 120 сыллаах үбүлүүдэригэр бэлэмнини.

Көрсүһүүгэ улуус баһылыгын солбуйааччылары И.И. Сивцева, С.С. Матвеев, М.В. Обутова уонна тыа хаһаайыстыбатын управлениетин салайааччы Е.Е. Гоголев кыттыыны ыллылар. Улуус баһылыга Александр Атласов кэпсэтии саҕаланан иннинэ кылгас кирии тылыгар улуус дьаһалтата мань ханнык да пиар хампаанньа курдук сыаналаабатын, республика киин улуустарыттан биридэстэрин социальнай-экономическай сайдыытын чопчу билэр салайааччылартан туоһуулаһан, чуолкайдаан хаһыаттарга, радио уонна телевидение биэриилэригэр туһаналларыгар сорукутаах, ону таһынан республика дьонун хоргуууттан быһаабыт И.Е. Винокуров, саха омук государственноһун төрүттэбит М.К. Аммосов 120 сыллаах үбүлүүдэригэр республика журналистарын быһаччы кытыарар инниттэн кэл-

биттерин иһитиннэрдэ. «Саха» НККК хас да айар бөлөхтөрүн таһынан пресс-конференцияга 12 хаһыаттар, сурунааллар уонна радио журналистара кэлэн олох-дьаһах араас салааларыгар 20-чэ ыйытыыны биэрдилэр, онно сиһилии хоруйдары ыллылар. Республика журналистарын улуус тус бэйэтин дохуотун улаатыннарар хайысхалар, VI спортивной Ооньууларга тутулу-бут объекттар төһө табыгастаахтык туһанылаллара, халаан уутуттан харыстаныыга туох үлэ ытытыллар, 2015 с. инвест программанан ханнык тутуулар бараллара, «Эрэл» ТХПК сайдар суола, эдэр фермердэр ылбыт граннарын хайдах туһаналлара о.д.а. интэриэһиргэтэ.

Республикага улахан резонансы ылбыт Хатырык кыргыттары наркотигы тарҕатыыга түбэспиттэригэр улуус өтүттэн туох дьайыы оҥоһуллубуттан

Нам улуухугар куобах хаһан дэлэйиэбэй диэннэ тийэ соһучу ыйытыылар киридилэр. Маньаха барытыгар сөптөөх хоруйдар бэрилиннилэр. Быһаччы кэпсэтии таһынан республика журналистара норуот маастардара — таксидермистар И. Павлов, Р. Федоров оҥорбут көтөрдөр, кыыллар чуучуларын, НПК-тан Л.Тавакалова керамикаттан, Хатырыктан кэргэнниин Васильевтар туостан оҥоһуктары улаханник сөргөэн хаартыскаҕа түһэрдилэр, интервьюлары ыллылар. Көрсүһүү түмүгэр «Эрэл» ТХПК бородууксуйатын биллестилэр уонна амсайдылар.

Пресс-конференцияга кыттыыны ылбыт өрүттэр инникитин да манньк көрсүһүүнү сыллата ыгытар эргиччи туһалааһын бэлиэтээтилэр. Телевидениеҕэ уонна информационнай агентстволар порталларыгар ол күн иһитиннэриилэр тахса оҕустулар. Манна ЯСИА корреспондента иһитиннэриигэ алҕаһы таһаарытын ахтар оруннаах. Ол курдук, улуус баһылыга өрүс унуордаабы нэһиликтэри киинэммит итигиттэ, ити уонна тымныы ууга холбоһуну 2017 сылга ситэриэхпит диэбитин ити болдьоххо улуус үрдүнэн олоҕу благоустройствонь бүтэриэхпит диэн сыһа өйдөбүлү биэрдэ. Онуоха улуус дьаһалтатыттан бу өтгүнэн көннөрүү биэрэллэригэр сурук бэлэмниинэ.

Уопсайынан пресс-конференцияга 30-ча араас СМИ ыгы-

рыллыбыта, онтон «Туймаада», «Якутск вечерний», «Наше время» курдук бэйэлэрин тутулууга суохпут дэнэр бэчээт көрүгүнэрин бэрэстэбииттэллэрэ кэлбэтэхтэрэ хомолтолоох, үксүгэр араас сенсацияны, үһү-бадах сурахтары тиһэллэрин онугар дьиннээх уонна чопчу информацияны ылар тоҕоостоох түгэни мүлчү туттулар. Республика үлэтэ-хамнаһа, инники сайдар кэскилэ агарда Дьокуускайынан мунгурдамат, Саха сирэ улуустарынан кыабырарын, сайдыы суолугар тахсарын өйдүүр кэм кэлбит курдук.

В. КАСЬЯНОВ

ОЛОХТОН ХААЛЫМА!

«Энгиэли» хаһыакка сибээс отделениеларынан, общественной сурутааччыларынан 2016 сыл бастакы агарыгар сурутуу ытытыллар.

6 ыйга — 486,12 солк.,
3 ыйга — 243,06 солк.,
1 ыйга — 81,02 солк.
Хаһыат индексэ — Р0005, нэдиэлэҕэ иккитэ тахсар.

СУРУТУУ - 2016

Редакция ыалдыта

– Хайдах, тухтан суруйан саҕалаабыккыны? Бастагы айымнын, кинигэн?

– Мин оҕо эрдэпиттэн сурук-бичик өттүгэр «тышпалаабым» эрдэбиллибитэ. 3 кылааска үөрэнэ сылдьан Салбанга «Сыккыс» литературнай куруһуокка дьарыктаммытым. Бу куруһуогу мин күн-күбэй ийэм Евдокия Давыдовна Протопопова салай-

таһаарбытым. Манна оскуола-тааҕы хоһоонорбун мунһан киллэрбитим. Ол кинигэттэн «Эдэр Саас» диэн хоһооммун кэргэнни дуэт Екатерина уонна Алексей Егоровтар ырыа онгоруон ыллы-туойа сылдьаллар. Суруналыыс буолан тахсарбар «Энсиэли» хаһыат көмөтө уонна сабыдыала сүрдээх улахан. Үөрэххэ туттарсан киирэрбэр «Энсиэлигэ» суруйбут ыстатыйаларым олус көмөлөспүттэрэ.

барҕарытын» отделигар аномытым. Манна суруналыыстыка бастагы оскуолатын ааспытым. Саҕа үөрэхпин бүтэрбит оро тутта правительството хаһыатыгар ананыым – улахан эппиэтинэс этэ. Үлэбин ыарырҕаппыт да түгэннэрим баара. Миигин бу отдел сэбиэдиссэйэ Татьяна Афанасьевна Маркова сүрдээҕин өйөөбүтэ, көмөлөспүтэ. Биһиги отделик суруйар темалара – культура, үөрэх, наука этэ. Онон, сүрүннээн культураҕа, үөрэххэ

Улуус баһылыгы колонката

ААСПЫТ НЭДИЭЛЭБЭ

Ааҕааччы, дорообо!

Ааспыт ыйга «Аһаҕас эфиргэ» 80-тан тахса ыйыты киирбитигэр үксэ күннээҕи олох кыһалҕаларыгар, дьинэн хааччыыга, суолтас туругар туһаайыллыбыта. Ол быһыгар социальная суолталаах ыйытылар сии бааллара, холобура, үөрэх таһынан оҕолор айар дьобурдарын сайыннарыга материальной базаны бөөрөгөтүү туһунан. Бу сырыыга чопчу тематика ыйбаккабыт, саҕалааһын бэрээдэгинэн, үлэ-хамнас, олох араас салааларын таарыйдыбыт. Инникитин дьону-сэргэни кытта аныгы сизринэн манньк форманан алтыһыны салгыыр былааннаахпыт. Тоҕо диэтэргит, нэһиликтэринэн сирэй көрсүһүүгэ дьон кэлиитэ аччыыр, үксүн актыыбынай араҥа мэлдьи баар буолар. Онон телевидение хаппат нэһиликтэригэр тийиэн сирэй көрсүһүүлэри хото тэрийиэхпит.

Кэлэр сылга чопчу салааларынан, холобура, тыа хаһаайыстыбатын сайдытытын, общественной бэрээдэги бөөрөгөтүү, үөрэтири, доруобуйа харыстабыла о.д.а., аһаҕас эфирдэри ытар ордук буолуон курдук көрөбүн. Оччотугар кылгас кэмгэ сиилини хоруйдуурга, аңардас баһылык солбуйааччыларыгар эрэ буолбакка атын туһааннаах тэрилтэлэр салайааччылары чопчу хоруйдары биэрэллэригэр төрөтү буолуоҕа.

Ааспыт нэдиэлэбэ Дьокуускайга республика журналистарын кытта пресс-конференцияҕа улууспут билигини туругун, инники былааннарын көпсөтибит, эмиэ саҕалааһын буоларын быһытынан солбуйааччыларым кыттыыны ыллылар, инники өттүгэр эмиэ тематическай хабааннаах көрсүһүүлэргэ соҕоох бэйэм алтыһарым курдук баҕа санааларын биллэрдилэр. Инники өттүгэр тутулууга суох бэчээт көрүгүннэрим манньк көпсөтиилэргэ кыттыһынар баҕалаахпыт, бэчээт бэрээдэгииттэллэриттэн туту да кистиирбит суох, критическай да ыйытыктар уонна этиилэр туох да куһаҕаны онорботтор. Дьаһалта үлэтэ төһөнөн аһаҕастык уонна кизниги сырдатыллара уопсайынан улуус имиджигэр туһаттан атыны аҕалат.

Александр АТЛАСОВ

Кэрэ эйгэтигэр

ҮЙЭЛЭЭБИ ҮКСЭТЭН

Сэтннн 13 күнүгэр Хатын-Арыы нэһилиэтин И.Е. Винокуров аатынан кыраайы үөрэтэр музейга «Триумф мастерства» диэн кэрэ эйгэни төрүттүүр, үтүө эйгэни үйэтитэр, айар-тутар дьобурдаах, оһуорунан ойуулуур, дьүһүнүнэн дьүһүйэр республикабыт талааннаах маастардарын онгуктарытын быыстапкага үөрүүлээх аһылыгыта буолан ааста.

Быыстапкаҕа Иваново куоракка Х-с төгүлүн ытыллыбыт Бүтүн союзтаагы декоративнай искусство «Лоскутная мозаика России» фестивалыгар, Владивосток куоракка ытыллыбыт Илингилии экономической форум чэрчитинэн Хотугулуу-Илинни регионнар культураларын фестивалыгар, Эльзас Франция куоратыгар ытыллыбыт Аан дойдутаагы «Европейский перекресток пэчворка» диэн лоскуут фестивалыгар ситиһиллээхтик кыттыбыт маастардар бастың айымнылаах үлэлэрэ дьон-сэргэ көрүүтүгэр турда. Үөрүүлээх быһыыгамайгыга А.Е. Кулаковскай аатынан норуоттар доҕордоһууларын Дьэтин иһинэн баар «Симэх» норуот искусствотын киинин салайааччыга Александр Гоголев, «Хатын-Арыы нэһилиэгэ» МТ баһылыгы солбуйааччы Герман Марков, Нам улуунун культураҕа уонна духуобунай сайдыыга управлениетын начальнига Елена Заровняева, И.Е. Винокуров аатынан кыраайы үөрэтэр музей директора Афанасий Христофоров уонна Саха республикатын норуотун маастара Евдокия Петрова быыстапка аһылыгытын мустубут дьону эрдэ-дэлээтилэр. Үгэс быһытынан быыстапка аһылыгытын кэрэһэлиир аалай кыһыл лиэнтэни Александр Гоголев, Елена Заровняева уонна Евдокия Петрова бысыттары кэннэ мустубут дьон саалаҕа киирэн норуот маастардарын үлэлэрин сөҕө-махтайа көрдүлэр. Тэрээһини «Дуораан» ырыа бөлөҕө уонна Петр Машников ылла ырыанан кизэргэтэн биэрдилэр. Эбиэт кэннэ Республикабыт норуоттарын маастардаах баҕалаах дьонго маастар-кылаас ытыллар. Быыстапка дьон көрүүтүгэр сэтннн 27 күнүгэр диэри туруоҕа.

А.Н. Гоголев, «Симэх» норуот искусствотын киинин салайааччыта: «Быйылгы улахан ситиһиитин сороҕун көрдөрө кэллибит. Дьокуускайга эмиэ «Үрдүк сатабыл» диэн ааттаан быыстапканы туруорбуппут. Иваново куоракка кырааһынынан тигии Бүтүн россиятаагы фестивалыга кыттан 5 киһи лауреат, 2 киһи дипломант уонна 1 киһи Гран-При үрдүк аатын ылбыттара. Үлэлэри тикпит маастардар бүгүн манна бааллар, маастар кылаастары ытыахтара, үлэлэрин кэпсиэхтэрэ. Бу бүтэһик көрсүһүү буолбатах. Оссө да кэли-экпит. Бүгүн кэрэ аңардар эрэ үлэлэрин аҕаллыбыт. Мань таһынан, улууска үлэлиир олус элбэх эр дьонноохпут. Ол курдук, көмүсчүттэр, муосчуттар, мас, тимир уустара, туой онгоһу оҕорооччулар үгүстэр. Инникитин киилэр үлэлэрин аҕалан көрдөрбүт киһи диэн баҕа санаалаахпыт. Ону өйүөхтэрэ диэн эрэнэбит».

С. АРГУНОВ

**Натали:
«МИН АНАЛЫМ –
КЭРЭНИ ХОҢУЙУУ»**

Наталья Протопопова – Натали Салбантан төрүттээх биир дойдулаахпыт. Суруналыыс, «Киин Куорат» хаһыат корреспондента, Саха Республикатын Культуратын туйгуна, Россия Суруналыыстарын Союуһун чилиэнэ. Салбан нэһилиэтин бочуоттаах гражданина, элбэх кинигэ автору. Натали соторутааҕыта «Дьүөгэлиилэр» диэн саҕа кинигэтин сүрэхтээбитэ. Сэтннн 22 күнүгэр кинигэтин төрөөбүт-үөскээбит Намын улуунун дьонугар билиһиннэрэ кэлиэҕэ. Ол иннинэ кини биһиги хаһыаппытыгар ыалдыттаата.

быта. Ийэм саха тылын уонна литературатын учууталынан өр сылларга олохтоох оскуолаҕа күн бүгүнүгэр диэри ситиһиллээхтик үлэли-хамсыы сылдьар. Ити курдук бастагы «Күһүн» диэн ааттаах хоһооммун куруһуокка олороммун суруйбутум. Ол хоһоонум оскуола истигэндэтигэр тахсыбытыгар олус үөрбүспүн өйдүүбүн. Мантан сизэттэрэн хоһоон суруйар буолбутум. Онтон бастагы ыстатыйам 7-с кылааска үөрэнэ сылдьан «Кэскил» хаһыакка бэчээттэммитэ. Ыстатыйам тахсарыттан олус кыбыстар буоламын, икки ыстатыйабын «анонимно» аата суох суруйан ыппытым. Арай биһрдэ көрбүспэр, хаһыакка икки ыстатыйаларым утуу-субуу тахсан миигин ууга-уокка түһэрибиттэрэ. Чопчу суруналыыс буолабын диэн 10 кылааска сылдьан быһаарыммытым. Онон диэри буккуллар этим. Эмиэ да культура уонна искусство колледжыгар артыыс идэтигэр баҕарарым. Оскуола иһигэр ытыллар кэнсиэртэргэ, спектаклларга мэлдьи кыттар буоларым. 1996 сыллаахха оскуоланы бүтэрэммин, саха госуларственной университетгар филологическай факультекка суруналыыстыка салаатыгар туттарсан киирбитим. Билигин бу идэни талбыппыттан кэмсиммэппин. Үөрэхпин бүтэриэхпиттэн аахтаахха, быһыл бэчээт эйгэтигэр үлэлэбитим 14 сыла буола. Онтон кинигэ таһаары туһунан эттэххэ, 1997 сыллаахха 1 куурсу үөрэнэн бүтэрэрбэр «Олох-дьикти бэлэх» диэн ааттаах бастагы кинигэбин

Билигин биһиги кэксэбитигэр суох, ытыктыыр суруналыыһым Вера Николаевна Рыкунованы олус сылаастык ахтабын. 11 кылааска үөрэнэ сылдьан каникулбар «Энсиэлигэ» кэлэн хаһыат үлэтин-хамнаһын кытта билсипитим, онно Вера Николаевна миэхэ наставник быһытынан олус элбэҕи сүбэлээбитэ, көмөлөспүтэ. Оттон редактор Владислав Гаврильевич Касьяновы кытта күн бүгүнүгэр диэри алтыһабыт, тэнгэ үлэлэһэбит. Үлэ сүннүнэн элбэҕи сүбэлиириттэн, сөптөөх суолу-иһи ыйан биэрэриттэн олус үөрэбин.

– Суруйар жанрың? Тоҕо бу жанры талбыккыны?

– Үөрэхпин бүтэрэн баран бастаан «Саха Сирэ» хаһыакка «Норуот духуобунай

суруйарым. Саамай сөбүлүүр жанрым – интервью. Тоҕо диэтэххэ, бу жанр дьонго саамай тийимтиэ уонна дэбигис. Кинигэлэrim да сүрүннээн жанра – интервьюлар. Үлэбинэн араас талааннаах, дьобурдаах дьону кытта билсэриб, алтыһарбын сөбүлүүбүн. Ол иһин саамай сөбүлүүр, табыллыбыт диэбит интервьюларбын түмэммин кинигэ онгоруон таһаарабын.

– Кинигэлэригиттэн ханныгы чорботуон этэй? Ордук табыллыбыт үлэҕин ааттыан дуо?

– 2010 сыллаахха төрөөбүт дойдубар күндү бэлэх онгоруон «Энсиэлим дьоно» диэн ааттаах кинигэ таһаарбытым. Ол аата Намтан төрүттээх биллэркөстөр, дойдularын аатырда, сураҕыра сылдьар дьон туһунан суруйан, барыларыттан интервью онгоруон кинигэ таһаарбытым. Итинэнэ 2011 сыллаахха «Бичик» кинигэ кыһатыгар «Биһиги кэммит – биһирэмнээх дьоно» диэн ааттаах кинигэм күн сирин көрбүтэ. Ордук бу кинигэлэрибн чугастык уонна күндүтүк саныбын.

– Кинигэлэригиттэн бэчээккэ ытыган иннинэ төһө өр көннөрүөң? Барытын бэйэң редакциялыгың дуо? Көмөлөһөөччүлээххин дуо?

– Бэчээккэ барыан иннинэ биллэн турар, суруналыыс, редактор, корректор оруолларын бэйэм толорон үлэлибитим. Аны туран кинигэ «Бичиккэ» дуу, чааһынай издательствоҕа тахсарыттан дуу олус улахан тутулуктаах.

(Бүтүүтүн 3 стр. көр)

Ыл - ыччаттынан

Алтыннн 22 күнүттэн сэтннн 3 күнүгэр диэри И.Е. Винокуров аатынан «Ылдьаа Ыччаттара» Хатын-Арыы ыччаттын общественной тэриллиитэ Крым киинигэр Севастополь куоракка «1944с. Крымды босхолообут Саха сирин саллааттарынын үйэтиги» бырайыагы саҕалаата.

Саха сирин инициативаларын сайдытытын Департаменны үбүлээһининэн ахсынны ыйга документальной киинэ уонна кинигэ бэчээттэнэн тахсыаҕа. Бырайыак биер сүрүн сорууга Хатын-Арыы ыччаттын айар дьобурун сайыннары, Крым историйатын үөрэтти этэ. Онон оскуола кэскиллээх үөрэнээччилэрэ, активистара Олег Бетюнскай, Петя Охлопков итинэнэ нэһиликтэ ыччаттын лидерэ Михаил Нестеров уонна бырайыак инициатора, журналист Сардаана Эверестова Севастополь куоракка матырыйаал хомуйан, музей үлэһиттэрин кытта кэпсэтэн документальной киинэ устар бөлөх үлэтин көрөн-истэн сыалбытын ситиһэн кэллибит.

Киинэни биллиилээх документалист, «Тэффи» националь-

**«ЫЛДЬАА
ЫЧЧАТТАРА» -
КРЫМҢА**

най наҕараада икки төгүллээх кыайылааҕа, тележурналист Андрей Ионоруога, устар бөлөх «ОРТ» уонна «Культура» каналыттан маастардара Роман Ганган продюсерскай агентствота, Аҕа дойдуга сэрии ымпыгы-чымпыгы үөрөспүт буолан саха саллааттары туһунан киэн биллиилээхтэрэ сөхтөрдө. Ол курдук нууччалар разведка, снайперскай идэ ымпыгар-чымпыгар сахалартан үөрэммитэрин, булчут дьарыктаах, тулуурдаах норуот уолаттара киэн көүстүтэхтэрин, сымсаларын, дьянырдаахтарын уонна мындыр өйдөөхтөрүн бэлиттээтилэр.

Крым босхолоһунугар уопсай тыһыынча кэриҥэ Саха сирин саллааттара кыттыбыттара. Олортон биллэринэн 120 кэриҥэ киһи кыргыһы уоттаах хонуутугар охтубута. Онбуллар испиһэктэрин саҕа онгоһула сылдьарын сылыктаахтаахха, Крымды босхолоуур кырыктаах кыргыһыга

лаппа элбэх биер дойдулаахтарбыт хааннарын тохпунтара буолуо диэн сабаҕалыахха эрэ сөп.

Хатын-Арыы орто оскуолатын үөрэнээччилэрэ «Коптер» диэн дьобуус көтөр устроитовонан камераҕа устууну, оператор уонна режиссер үлэлэрин көрдүлэри иһитилэр. Севастополь куорат баай историялаах музейдарын (Сапун гора диорамата, Панорама 1855с. Севастополь оборонатын музейа, 35-ис батарея музейа у.д.а.) ордук сэргээтибит.

Кинигэни Саха республикатын национальнай архивын үлэһитэ, Россия культуратын туйгуна Александр Калашников уонна журналист Сардаана Эверестова бэлэмнииллэр. Кинигэ ахсынны ыйга нууччалы уонна английскайды тыһынан 500 экземпляр тахсыаҕа.

М.В. НЕСТЕРОВ, Хатын-Арыы нэһилиэтин ыччат политикатын специалиһа

Натали: «МИН АНАЛЫМ — КЭРЭНИ ХОҢУЙУУ»

(Бүтүүтэ. Иннин 2 стр. көр)

Холобур, чааһынайга тахсар буоллабына, биэр үксүн бэйэн-бэйэбэр үлэлигин, онно эн тускар ким да көмөлөспөт. «Энсиэлим дьоно» кинигэбэр харчыбын төлөөспүн кытта тутта кэмигэр таһаарбытара. Оттон «Бичиккэ» туттарар буоллахына, кинигэ кыһатын үлэһиттэрэ элбэхтэр. Редактор, литературнай редактор, корректор, верстальщик. Онон, кинигэ күн сириин көрүүн иннинэ көрөллөрө-истэллэрэ, чочуйаллара элбэх. Ардыгар бэйэбин ыгыран ылан тэнгэ олонор эрэ сүбэлэһэн оноробут. Көмөлөһөөччүлэр онон, бааллар диэххэ сөп.

— «Дьүөгэлиилэр» кинигээн туһунан кэпсээ эрэ. Төһө өр суруйдун? Бэчээттэммит ахсаана?

— Бу сага кинигэм «Бичик» Национальной кинигэ кыһатыгар күн сириин көрдө. Уопсайа 5000 ахсаанынан табыста. Кинигэни былырбын 2014 сыл күһүн атырдыах ыйыттан саҕалаабытым. Сага дьыл диэки туттарыллыбыта. Онтон дэ таҕыы, редакциялааһын, корректорскай үлэтин кытта холбоон бу күһүн күн сириин көрдө. Кинигэ Новосибирскай куоракка бэчээттэннэ. «Дьүөгэлиилэр» кинигэбэ саха эстрадатын ырыаһытара Далаана, Ника, Олимпия туһунан аһаҕас кэпсэтиилэр, биллэркестөр ырыаларын тыллара, ойуулаах, дьэрэкээн хаартыскалар кирдирдэр. Мин санаабар, бу ырыаһыт кыргыттар айар үлэлэрин сэргиир, сэнээрэр дьонно бэртээхэй бэлэх. Кинигэ номнуо атыга табыста. Дьокуускайга «Бичик» кинигэ маҕаһыыннарыгар уонна бэйэм эмиэ атыылыбын.

— Төрөөбүт Салбанын, кини дьонун-сэргэтин туһунан кинигэлээххин дуо?

— Билингитэ Салбанга аналлаах кинигэм суох. Дьынгэр дойдум бэйэтэ туспа баай историялаах сир, чулуу үлэһит дьонноох, талааннаах ыччаттаах. Кинигэбэ анардас дьон хаартыскаларын уга-уга биографиятаһаар номнуо кими да интэриһиргэспэт. Атын, сонун соҕус хайысханы көрдүүэххэ наада.

— «Салбан нэһилиэгин бочуоттаах киһитэ» буолбуккунан эбэрдэлиибит! Бу улахан ааты-суолу эн хайдах ылынаһын, сыаналыгынын?

— Махтал! Мин санаабар, бу үлэ сыанабыла. Дойдубун СГУ суруналыыстыка салаатыгар үөрэххэ кириэхпиттэн, ол аата 19 сыл устата суруйан, бэчээттэтэн кэллим. Онон, республика хаһыаттарыгар Салбан дьон-сэргэтэ, аҕа баһылыктарыт үлэлэрэ-хамнастара үгүстүк сырдатыллан кэллэ. Ол гынан

баран «нэһилиэк бочуоттаах киһитэ» дьэн аат-суол миэхэ үлэ түмүгэ эрэ дии санаабарпын. Бу аат миэхэ инникитин өссө күүскэ үлэлиирбэр көмө, тирэх буолар, сага суолу-иһи булунарбар, атын кэрдиискэ тахсарбар далаһа буолар. «Бочуоттаах киһи» дьэн аат бүтүн нэһилиэк баһылыга, депутаттарым, дьонум-сэргэм итэҕэллэрэ уонна миэхэ ис сүрэхтэн эрэнэллэрин бэлиэтэ дии саныыбын.

— Суруналыыс буолан суруйар кыдыктыаххын дуо? Битэр ийэн үүтүн кытта бэрлилибит дуо? Туох дии саныгынын?

— Бу идэни эппитим курдук соһуччу талбатаһым. Барыта миэхэ айылдаттан ананан кэлбит. Ол гынан баран ийэм да үүтүн нөнгүө кирибит буолуохтаах. Ийэм айар куттаах киһи. Бэркэ суруйар, хоһоон, кэпсээн айар, нэһилиэккэ ытыллар таһымнаах тэрээһиннэр сценарийдарын ардыгар кини бөлөмниир. Онон, суруйар дьобур ийэбиттэн бэрлилибит дии саныыбын.

— Кинигэ суруйууга эйиэхэ тугуй? Үлэ? Хобби? Аналын?

— Сорох дьон сыһа өйдүүлэр. Бу кыыс кинигэ суруйан үтүмэн элбэх үбү ылар, кинигэтин атыылаан ойбоос харчы онгостор дии саныылар. Ончу оннук буолбатах. Мин кинигэ суруйууну бизнес курдук көрбөспүн, киһи онон, элбэх харчыны ылбат. Кэлин миэхэ биридилээн биллэр дьон оччо суума харчыны биэрэбит, кинигэ тахсар харчытын төлүүбүт, биһиги туспутунан кинигэ суруйуон дуо? диір дьон бааллар. Ол гынан баран анардас харчы эрэ туһунтан бэйэни күүһүлээн суруйуу кэрэгэй буолуо. Мин оннукка билингитэ сөбүлэспэппин. Ол эбэтэр, дууһам сытар, сүрүөҕүм сөбүлүүр, ылынар дьонун туһунан суруйуохпун сөп. «Энсиэлим дьонно» кинигэни салгыыр киһи бэрт буолуо этэ. Онон сөптөөх уйунар киһи баара буоллар, киһи ылсыа этэ. Спонсор энгин көрдөөн сүүрэрбин сөбүлэспэппин, ол иһин ити «Энсиэлим дьонно» кинигэбин бэйэм үбүлээн таһаарбытым. Кэлинги сылларга доруобууа харыстабылын тематыгар сөбүлээн суруйабын. Билингитэ «Бичиккэ» бүтүн кинигэ онгоһуллан бэлэм сытар.

Ону туспаран, чочуйан таһаарар киһи бэрт буолуо этэ. Кэмэ кэллэбинэ хайаан да күн сириин көрүө. Бириэмэни ыксаппаппын... Онон, эн ыйытыгыгар хоруйум дьэн, кинигэ суруйууга мин аналым.

— Инникитин аны литератураҕа холонуоххун баҕарбаккын дуо?

— Төттөрүтүн олус баҕарабын. Литература бэйэтэ туспа умсугтуулаах эйгэ. Дьынгэр мин урут хоһоон, кыралаан кэпсээннэри, дьүһүйүүлэри суруйар этим. Ол гынан баран ситэтэ суохтар дьэн дуу, кэмэ кэлэ илик дьэн дуу хаһыаттарга олох таһаарбатаһым. Арай хоһооннорум элбэхтик бэчээттэммиттэрэ. Мин санаабар, билигин ылсан дьарыктанарпын литература уонна суруналыыстыка бэйэ-бэйэлэригэр олус мөһөйдөһөллөр. Хаһыакка күннээҕи суруйар үлэм олус элбэх. Ол иһин суруйуохтаах кэпсээннэри, хоһооннорум сүтэн, симэлийэн хаалаллар. Ол гынан баран санаабын түһэрбэппин. Айар, суруйар, кинигэ эйгэбэ таһаарар кэмнэри кэлиэхтэрэ. Мин билингити аныгы олоххо сыһыаннаах кэпсээннэри суруйуохпун баҕарабын. Баҕар, сага хоһооннорум инникитин ырыа буолан көтүөхтэрэ... Онон, литература эйгэтигэр хайаан да үлэлэрэ былааннаахпын.

— Саамай улахан ыра санааң тугуй?

— Бэйэм суруналыыс идэлэһиппин уонна эдэркээн оҕолор, устудьуоннар эн курдук суруналыыс буолуохпун баҕарабыт диэтэхтэринэ, ардыгар испэр аһына саныыбын. Бу үлэбэ «фанат», энтузиаст, сүрэхтээх эрэ дьон тулуктаһан үлэлииллэр. Мин олоғум тухары суруналыыс буолан олоғум дирибиттэн билингитэ туттунабын. Олох бэйэтэ көрдөрөн иһиэ. Инникитин бэйэм атаҕар бигэтик турбут бизнестээх буолуохпун баҕарабын. Аныгы киһи сиэринэн үгүстүк кэлиэхпин-барыахпын, айанныахпын, тас дойдугарга сылдыахпын баҕарабын. Өссө да элбэхкэ үөрэнэр, сайдар баҕалаахпын. Түмүккэ, бар дьоммор олоғу интэриһинэйдик, чаҕылхайдык олоғун, бары этэнгэ буолун, бэйэ-бэйэни харыстаһын!

Кэпсэттэ Л. НОГОВИЦЫНА

«ДЬҮӨГЭЛИИЛЭР»

Сэтгэний 22 күнүгэр Нам улуунун киинигэр А.Ф.Шестаков аатынан Культура дьэитигэр СР Культураны туйгуна, Салбан нэһилиэгин бочуоттаах киһитэ Наталия Протопопова — Натали «Дьүөгэлиилэр» дьэн сага кинигэтэ «сүрэхтэнэр» шоу-кэнсиэрэ ытыллыаҕа. Бу эрэ киһэ киэн далааһыннаах Далаана, маанылаах куолаһа Ника уонна хоту дойдуга холорууга Олимпия саамай чаҕылхай ырыаларын бэлэхтиэхтэрэ. Кэнсиэр кэмигэр «Дьүөгэлиилэр» кинигэ атыыланарга. Кэнсиэр иккитэ 17.00 уонна 20.00 чаастартан ытыллыаҕа. Кириин билиэт — 400 солк. **Касса нүөмэрэ: 41-593, сот: 89659947081**

ЫҢЫРЭХ ТЫҤҤАР

Күндү эдьийбитин, балтыбытын, СР үөрэҕириитин туйгунун, СР Президенин гранын, «Россия бастын учуутала» аат хаһаайкатын **РОЖИНА МАРИАННА ДМИТРИЕВНАНЫ** үйэ аңардаах үбүлүөйгүнэн итиитик-истинник эбэрдэлиибит! Баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, саңаттан саңа ситиһии, сонунтан сонун арыһыы сүргэбин көтөҕөн, санааһын кынаттаан, үрдүктөн үрдүккэ көтүтү туруохтун! Толору дьоллоох, уостубат уйгулаах, саргыны салай, тускуну туһаай!

Эбэрдэни кытары **Брызгаловтар, Алексеевтар, Рожиннар, Ивановтар**

Оҕоҕо билини ингэри
Үтүөҕэ-кэрэҕэ уһуйуу,
Үрдүктөн үрдүккэ дабаты —
Учуутал сирдээҕи анала,
Учуутал күннээҕи түбүгэ.

Убаастабыллаах коллегабытын, Саха республикатын үөрэҕириитин туйгунун, «Лучший учитель» РФ, РС(Я) гранд хаһаайынын, начальнай кылаас учууталын **МАРИАННА ДМИТРИЕВНА РОЖИНАНЫ** олоғун орто омурданын үбүлүөйгүнэн итиитик-истинник эбэрдэлиибит!

Баҕарабыт чэгиэн доруобуйаны, үгүс үөрүүнү-көтүүнү, дьол-соргу эрэ арыалластын, сырдык ыра доҕордостун, оҕолорун, кэргэниг тапталларыгар угуттанан өссө да уһуннук, ыалдьар дьэни билиммэккэ олоҕорго баҕарабыт. Эн эдэр сааскыттан начальнай кылаас учууталынан үлэлээн, кэнчээри ыччакка билии-көрүү биэрэн үтүө суобастаахтык үлэлээн төрөспүтү махталларын, коллегаларын ытыктабылларын ылаһын. Ханьык да ыраахаттартан толлубакка билигин үлэлии-хамсыы сылдьаргар баҕарабыт.

«И.С. Гаврильев аатынан НСОПШ» МОУ администрацията, профкома

Күндү үлээннээхтэрибитин: «Комсомольской» совхоз профсоюзун председателинэн өр сылларга таһаарыылаахтык үлэлээбит, нурут кыһалжатын кыччаттыспыт, үлэ, тыыл ветеранын **ОБУТОВ ДМИТРИЙ ПЕТРОВИЧНЫ** — 80, эрэйдээх суолтан ингибэккэ Салбан ыраах учаастагынан өр сылларга транспортынан хааччытыт хоһуун суоппары, үлэ ветеранын **Аргунов Николай Афанасьевичны** — 75 саастарын томточчу туолбуттарынан итиитик-истинник эбэрдэлиибит!

Тапталаах кэргэннэргитинэн, оҕолоргутунаан, сиэннэргитинэн сиэттиспитинэн чэгиэн-чэбдик бэйэлээхтик, өссө да уһуннук үөрөкөтө олоҕоргутугар баҕарабыт. Санаабыккыт сатанан, толкуйдаабыккыт тобуллан иһиэхтин дьэн алыптаах алгыспытын аныыбыт. Дьол-соргу эрэ тосхойдун! Дом!

Хамаҕатта ветеранын сэбиэтэ

Күн күбэй Ийэбитин, эйбэс эбэбитин, тапталаах хос эбэбитин, үлэ уонна тыыл ветеранын **АНАСТАСИЯ НИКИФОРОВНА РЕХЛЯСОВАНЫ** Айыы сиригэр үктэммит алгыстаах күнүнэн, 90 сааһын томточчу туолар үөрүүлээх күнүнэн ис сүрэхтэн истинник эбэрдэлиибит!

Эдэр сааһыгар сэрии сылларыгар тулаайахсыһы кыһалжатын ааспыт, үлүскээннээх үлэ үөрүүгүн билбит дьонун олохтоох күндү киһибитигэр чэгиэн-чэбдик доруобуйаны баҕарабыт. Оҕолорун сылаас тапталын, сиэннэрин, хос сиэннэрин миннигыс мичээрин сүрэххэр-быаргар сөҕөрдөн, санаан санаардын, үйэн уһаатын!

Күн күбэй Ийэбит Аар тойон аҕабытынаан Степан Павловичтыын алаһа дьэни тэринэн, иллээх дьэиэ кэргэн көмүс биһигэр сэттэ оҕону бизээн, күн-түгүн бүөбөйдээн, дьантан-дьаһахтан араңаччылаан, атаһытыгар туруоран, дьоллоох оҕо сааһы билбиһпит, киһи-хара буолбуппут.

Күн курдук күндү киһибитигэр уйаҕас, сайаҕас сыһыанын, үтүмэн үтүөн-өңөн иһин сүһүөхтээх бэйэбит сүгүрүйэн туран баһыба бастыгынын, махтал маанытын этэбит!

Махталы, таптала кытта оҕолорун, сиэннэрин, хос сиэннэрин, кийиитин, күтүөттэрин

Убаастабыллаах коллегабытын, Нам 1 №-дээх оскуолатын социальнай педагогун **ЛЕНА ТИМОФЕЕВНА ОБУТОВАНЫ** үйэ аңардаах үбүлүөйгүнэн ис сүрэхпиттэн итиитик-истинник эбэрдэлиибит!

Баҕарабыт Эйиэхэ бу орто дойдуга туох баар үтүөнү-кэрэни, дьолу-соргуну, кырдыары-ыалдьары билиммэт кытаанах санааны. Баҕарабыт чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, үлэбэр үрдүк ситиһиилэри, дьоллоох уһун уйгу олоғу, дьэиэ кэргэннэр ити-истин сыһыаны, бары үтүөнү. Олоғун устата куруук кэрэ санаа кэккэлэстин, эрэл санаа энэрдэстин, ыра санаа ыалластын дьэн алгыбыт!

«И.С. Гаврильев аатынан НСОПШ» МОУ администрацията, профкома

ААРТЫК ЭКСПРЕССКРЕДИТ
8-800-100-36-99

Акция «Подарок к Новому году. Верь в чудеса»

Участниками Акции являются все клиенты, оформившие займ с 1 сентября по 30 ноября 2015 г. и закрывшие его своевременно без просрочек до 31.12.2015 г. Главный приз - Ноутбук. Также будут разыграны поощрительные призы. Подробности в представительстве организации, а также по телефону 8-800-100-36-99

с.Намцы ул.И.Винокурова,2 (зд.универмаг) Тел: 43086

**ДЛЯ СУБЪЕКТОВ
МАЛОГО И СРЕДНЕГО
ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА!**

Администрация МО «Намский улус» объявляет конкурсный отбор на получение субсидии субъектов малого и среднего предпринимательства на реализацию муниципальной целевой программы «Развитие предпринимательства в МО «Намский улус» на 2014-2017 годы» на мероприятия:

1. Предоставление поддержки местным товаропроизводителям в сельских населенных пунктах субъектам малого и среднего предпринимательства на возмещение произведенных затрат по следующим направлениям:
 - 1.1. по уплате процентов по кредитам, полученным в кредитных организациях, по лизинговым платежам;
 - 1.2. на арендную плату за имущество, используемое в производственном процессе;
 - 1.3. на проведение кадастровых работ в отношении полученных земельных участков для осуществления предпринимательской деятельности;
 - 1.4. на модернизацию (приобретение и обновление) производ-

- ственного оборудования;
- 1.5. по договорам на технологическом присоединении к инженерным сетям и сооружениям;
 - 1.6. на транспортные расходы, по доставке производственного оборудования;
 - 1.7. на уплату страхового взноса субъектами малого и среднего предпринимательства;
 - 1.8. по платежам за коммунальные услуги, в том числе дровяное отопление, субъектов малого и среднего предпринимательства, занятым в сфере производства хлеба и хлебобулочных изделий.
 2. Предоставление субсидии на возмещение производственных затрат в сфере бытового обслуживания населения в сельских населенных пунктах по следующим направлениям:
 - 2.1. субсидирование части понесенных затрат субъектов малого и среднего предпринимательства по приобретению и по уплате первого взноса, при заключении договора лизинга, универсальных мобильных платформ для оказания бытовых услуг населению в сельских населенных пунктах;
 - 2.2. субсидирование части понесенных затрат субъектов малого

- и среднего предпринимательства, занятых в сфере бытового обслуживания населения в сельских населенных пунктах, по платежам за коммунальные услуги;
- 2.3. субсидирование части затрат, понесенных субъектами малого и среднего предпринимательства на модернизацию (приобретение и (или) обновление) оборудования, связанного с оказанием бытовых услуг в сельских населенных пунктах;
 - 2.4. субсидирование части затрат на арендную плату за недвижимое имущество (здания, помещения, сооружения, используемые для обеспечения деятельности), понесенных субъектами малого и среднего предпринимательства, занятыми в сфере бытового обслуживания населения в сельских населенных пунктах.
 3. Предоставление грантов начинающим субъектам малого предпринимательства на развитие собственного дела.
- Порядок размещен на официальном сайте администрации МО «Намский улус» <http://www.sakha.gov.ru/node/158918> и за информацией обращаться в каб. 301 администрации муниципально-

го образования «Намский улус», раб. тел. 41-267. Документы принимаются со дня опубликования в течение 15 календарных дней, документы, поданные после указанного срока, к рассмотрению не будут допущены.

Вступает в силу после опубликования в газете «Энсиэли».

Отдел (военного комиссариата Республики Саха (Якутия)) по Намскому улусу проводит набор курсантов для подготовки и дальнейшего призыва весной 2016 года на должности ВУС 843 «механик-водитель МТЛБ», ВУС 837 «водитель категории С», из числа граждан с 1989 по 1998 годов рождения, не проходивших военную службу, годных к военной службе по состоянию здоровья, ранее не привлекавшихся к уголовной ответственности.

Обращаться в отдел (военного комиссариата Республики Саха (Якутия)) по Намскому улусу, с. Намцы, ул. Ойунского, 8, 2-й этаж, призывной пункт. Контакт. тел.: **8-41162-41161**

Начальник отдела (военного комиссариата Республики Саха (Якутия)) по Намскому улусу О. Возный

«ТӨРҮТ УУ» ТЭРИЛТЭ БИЛЛЭЭР:

19 лиитэрэлээх бутыллаах БРААС УУНУ биһигиттэн мэлдьи атыылаһаахха сеп. Атыыга бааллар помпалар, кулердар, ону таһынан скандинавскай хаамыы торуоскалара.

Кирдээх, саһарбыт уонна хайдыһаах баллоннары төттөрү ылбаппыт.

Нам: Чернышевская ул. 6-та, «Олонхо» аты киинэ.

Аппааны: Лена ул. 16-та. Аадырыска тиэрдии телефоннара: **МГФ-873-73-11, МТС-300-11-70**

20 ноября 2015 года с 14 до 18 часов в здании прокуратуры района по адресу: с. Намцы, ул. Советская, 5/1, прокурор Намского района РС(Я) Прокопьев Д.В. проводит прием граждан по вопросам соблюдения прав детей.

Справки по тел. 41-554

В магазине «Диана» (с. Намцы, универмар) поступление унтов от местных производителей.

Грузовые перевозки. Тел. 89644232507

КЭРИЭСТЭБИЛ

Дорогая, горячо любимая наша мама, бабушка Полина Иннокентьевна Алексеева 14 ноября 2012 года тебя не стало в нашем мире, но осталась в наших сердцах. Полина Иннокентьевна была любящей матерью, обожающей своих внуков бабушкой, подругой, опорой, но в то же время строгой.

Полина Иннокентьевна родилась 2 октября 1950 года в семье Кривошапкиных четвертым ребенком и единственной дочерью. Детство было трудным, но приятным. Для своих братьев осталась любящей, заботливой сестрой. Окончив Кобяконскую среднюю школу поступает в Намский СПТУ-2 на специальность «Кондитер-пекарь». Работала пекарем в Намском райПО, затем поступила в Быткомбинат учеником на фотографа. Так началась ее карьера фотографа. Проработав много лет получила инвалидность за профессиональную вредность. Но на этом она не остановилась и выиграв на выборах стала председателем среди инвалидов в Намском районе. Ее достижения на этом не ограничились: неоднократная абсолютная чемпионка среди женщин инвалидов по армрестлингу «Золотой Заяц», лучший спортсмен Намского улуса, почетный гражданин Намского улуса, председатель ЯРООООВО РС(Я) и самое главное достижение в ее жизни — мировая бабушка для своих внуков.

В 1971 году, встретив свою половинку Гавриилу Георгиевичу Алексееву, создала новую семью Алексеевых в составе мамы, папы, троих мальчиков и двух девочек. На протяжении всех этих лет до ее ухода Полина Иннокентьевна пронячила 15 внуков, вытерла 15 носиков.

Все ее дети и внуки гордятся тем, что наша мама, бабушка была мировой женщиной, не опускавшей голову перед преградами и трудностями, но не оправилась от болезни. Дорогая наша мама, мамочка, бабушка, бабуля, ты всегда останешься в наших сердцах и мыслях. Твоя улыбка остается в наших улыбках, твоя душа остается в наших душах. Ты — наша гордость и любовь...

Я, — жена!
Я, — мать!
Я — бабушка!
Быть женой так приятно,
Быть матерью так прекрасно,
Быть бабушкой такое счастье!
Быть женой приятно,
Когда ты нужна ему как воздух.

Быть матерью радостно,
Когда тебя встречают
Радостные глаза.
Быть бабушкой счастье,
Когда вокруг тебя
Щебечут внучата!
Твои сыновья, дочери, невестки и внуки

Биһиги дьыэ кэргэн тапталаах аҕабыт, эһэбит Авакумов Анатолий Николаевич күн сириттэн соһумардык суох буолбута бу сэтгэнийн 18 күнүгэр номнуо сыла буола оҕуста.

Анатолий Николаевич Намнааҕы педколледжка үлэлээн пенсияҕа тахсыбыта. Энсиэли хочотун сөбүлээн, дьыэ-уот туттан, дьон тэҥинэн тэринэн олоһун бунтун. Пенсияҕа тахсан дьэтин-уотун ситэрэн, барытын онорбута. Ити курдук астына үөрэ-көтө олордохпутуна, аҕабыт эмискэ суох буолбуттан олус соһуйдубут, бастаан уолуйдубут даҕаны. Билигин сүүрү, үлэли-хамсыы сылдыбыт киһибит эмискэ охтубутугар итэҕэйэр да уустуктардааҕа.

Аҕабыт сүбэттин, онорорунтутарын, кэпсээнин-ипсээнин, буларын-таларын олунун суохтатыбыт. Кини кэнигир турдахха халын хаххалаах, дуулаҕа истигэнэлээх курдук сананарбыт.

Манньк ыар күннэр тирээн кэлбиттэригэр чугас атастардаах, тэрилтэлэрдээх, аймах, доһор дьоннордох буолан, олохпутугар инникигэр эрэли, улахан өйбүлү биллибит.

Аҕабыт тигэх күнүгэр дылы эрэллээх доһотторунан, айылбаҕа, булка-аска биригэ сылдыар атастарынан П.Г., Н.Г. Сокольниковтар, В.Н. Иванов, Р.Д. Ефремов, Р.С. Гаврильев у.д.а. буолаллар. Атастара-доһотторо аҕа саастаах табаарыстарын суохтаппакка сааскы, күһүгүр булт аһыттан амсатан дьиннээх эрэллээх доһоттор буолалларын биригэрэтиллэр, олохпутун билсэ сырыттылар, санаабытын бөһөрөгөттүлэр.

Ийэбит мөлтөөн-ахсаан сылдыар кэмизгэр аймах балтылара А.В. Матвеева, Н.В. Попова куоракка балыһа булан эмтэтэн, доруобуйатын бөһөрөгөтүнөн тахсыбытыгар ис сүрэхтэн махталбытын биллэрэбит.

Дьыэбит өрөмүгүгэр ыал уолаттарбыт М.В. Николаев, А.С. Ядрихинская, И.В. Слепцов улахан көмөнү, өйбүлү онордулар. Уолаттарым бары улахан ыал аҕалара буолаллар. Кинилэргэ баҕарабыт чөл, чэгиэн доруобуйаны, олохторугар үгүс ситиһиилэри,

дьыэ кэргэттэригэр нус-хас олоһу, үгүс үөрүүлэри.

Биһиги ыаллар күннээҕи кыһалҕабытыгар болзомтолоохтук сыһыаннаһарыгар ыкса ыалбытыгар Е.Е. Бугаевка махталбыт бастыҥа анаар.

Анатолий Николаевич үлэлэбит тэрилтэтэ, Намнааҕы педколледж (дир. Ядреева Е.В.) материалнай уонна тимуровскай көмөлөрүн, оскуола-саад (дир. Иванова А.И.) өй-санаа, өйбүлү буолбуттары иһин махтал тыллартын этэбит.

Кэргэним, аҕабыт, эһэбит олонор ааспыт кылгас олоһор элбэҕи да онорон ааспыт эбит. Анатолий Николаевич дьыэ малыттан элбэх остуолу сөбүлээн онорор, үгүмэн уруһуйу, үгүс ыалга дьыэ тутталларыгар, ситэрэллэригэр күүскө, сүбэ-ама буолара. Кырдьк да биһиги олох бэлэмнэ, нус-хас олоххо олонор аастыбыт. Аҕабыт сырдык мөссүөнэ өйбүтүгэр-сүрэхпитигэр куруук тыһынаах буолдоҕа, хаһан да умнуохпут суоҕа.

Олоһун киэн туттууларынан кыргытара буолаллар. Кинилэр ситиһиилээх буолалларыгар ис сүрэхтэтин баҕарара, өйүүрө, үөрэтэрэ, сүбэлэирэ. Кыргыттарыгар олус болзомтолооҕо, сиэнэрин манньыйан таптыыра.

Күндү киһибит олонор ааспыт олоһо, олоххо, кэрэҕэ тардыһыыта, дьонно-сэргэҕэ үтүө, амарах сыһыана, үлэҕэ-хамнаска эһпиэтинэ, көнө, сэмэй майгыта биһиэхэ үтүө холобур буола турду. Аҕабыт, эһэбит үтүө аатын үйэтигэр олоһу онгостунан олоруохтук.

Олох тохтообот, олох устар, иннин диэки баран иһэр.

Ыарахан кэмнэрбитигэр бары көмөлөспүт аймахтарбытыгар, доһотторбутугар махтал тыллартын этэбит. Баҕарабыт дьоллоох олоһу, дьян-дьяһах ыалласпатын, хомолто хоммотун, күннээҕи олохтон үөрэ-дуоһуа олоһун. Анатолий Николаевич бэстээх сиэнэ эһэтигэр ахтылҕанын манньк хоһуйда:

Эһэм миэнэ уус этэ,
Күнү быһа үлэлиирэ,
Хартыһына да уруһуйдуура,
Дьыэ тутара дьонноруу.
Эһээ, эйигинин куустуһан
Утууарбын ахтабын,
Эн киһэ халлаантан
Мингин көрөбүн дуо?
Эһээ, мин эйигин олус ахтабын.

Кэргэнэ Евдокия Гаврильевна, оҕолоро, күтүгэтэ, сиэннэрэ

Бу дьыл сэтгэнийн 21 күнүгэр тапталаах бырааппыт Яковлев Юрий Дмитриевич бу Орто дойдуттан соһумардык биһиги кэккэбиттэн туораабыта биир сыла туолар.

Биһиги Юрабыт 1971 сыллаахха муус устар тоһус күнүгэр Татьяна Васильевна уонна Дмитрий Дмитриевич Яковлевтар дьыэ кэргэнигэр уон бэһис оҕонор күн сирин көрбүтэ. Оҕо сааһа кэрэ айылдалаах, өнгө-быйан буюрдах Уөдэй нэһилигэр аастыта. Оҕо оҕо курдук биир саастыылаахтарыттан хаалсыбакка, төрөөбүт Уөдэин кырдалларыгар сүүрэн-көтөн, чалымнас уутугар сөгүөлөн, балыктаан, өлгөм быйаңыттан сомсон, дьонугар-сэргэтигэр күүс көмө буолан улааппыта. Юра кыра эрдэтигэн кинигэ ааҕарын олус сөбүлүүрө. Улаатан баран эр киһи сиэринэн бултуурун-алтыгырын, айылҕалыын алтыһарын туохтан да ордороро.

Юра 1988 сыллаахха Уөдэй орто оскуолатын үөрэнэн бүтэрбитэ. Оскуола кэнигэн «Нам» совхоз 1 № -дээх биригээдэтигэр тыа хаһаайыстыбатын үлэһитинэн үлэлиир. 1989 с. «Уөдэй» совхозка үлэтин салгыыр. 1989-1991 сыллара Сэбиэскэй аармыйаҕа сулууспалыыр. Аармыйаттан кэлэн баран төрөөбүт совхозугар үлэтин салгыыр. 1992 с. Намга Якутагропромстройга каменщигынан үлэҕэ киирэр. Үс сыл курдук үлэлээн баран Уөдэйгэр от үлэтигэр трактористыыр, ол кэннэ «Хоту» тыа хаһаайыстыбатын производственной кооперативыгар тугуу биригээдэтигэр үтүө суобастаахтык үлэлиир. Манна Юра 2000 сыллаахха диэри үлэлээн баран «Якутгазпром» тэрилтэҕэ куруусчутунан, стро-

пальщигынан үлэҕэ киирэр. Кэлин «Саханефтегазтрансснаб» тэрилтэҕэ куруусчут-стропальщик быһыытынан үлэлээн баран, 2005 с. «Строй-дизайн» тэрилтэҕэ болуотунньук-каменщик идэтинэн икки сыл устата таһаарылаахтык үлэлиир. Юра төрдүс разрядтаах болуотунньук быһыытынан 2007 с. Дьокуускайдааҕы тугуу матырыйаалын онорор комбинатка үлэҕэ киирэр. Юра кэлинги кэмнэ тугуу үлэтин баһылаан аны бэйэтэ дьыэ тутууга курдук үлэҕэ ылсар. Төһө да дойдубутугар тийиммэт-түгэммэт күннэр турдаллар, Юра араас куруустарга үөрэнэн каменщик, стропальщик курдук олоххо наадалаах идэлэри баһылыыр.

Бырааппыт Юра дьонно-сэргэҕэ үтүө, элэккэй майгылааҕа, мэлдьи үөрэ-көтө сылдыра, элбэх кэпсээннээх-ипсээннээх буолан дьонно сөбүлэтэрэ. Кини түбүктээх үлэтигэн быыс буллара эрэ биригэ төрөөбүт убайдарыгар, эдьийдэригэр наада буолла да куруук көмөлөһө сылдыар үтүө майгылааҕа. Кини хаһан да ыарахан үлэ диэн ингэн-толлон турбакка от үлэтигэр, муус ылытыгар, тугуу да үлэтигэр күүсүх баарынан көмөлөһөрө.

Юра сиргэ хаалларбыт сүппэт баайа — кини олоһун салгыыр икки уол оҕото. Аҕалара ситэ олоботох олоһун кинилэр салгыахтара, кини аатын ааттата тугуохтара.

Күндү бырааппыт Юра сырдык мөссүөнэ биригэ төрөөбүт убайдарыгар, эдьийдэригэр, сиэн балтыларыгар, бырааттарыгар, аймахтарыгар истиг сылаас таптанынан өрүү сыдыаҕа.

Биригэ төрөөбүттэрэ, аймахтара.

Выражаем глубокое соболезнование родным и близким уважаемым Наталье Михайловне и Василию Гаврильевичу Оконешниковым по поводу кончины после тяжелой болезни нашей любимой матери, бабушки, прабабушки, ветерана тыла и труда	Биригэ төрөөбүт убайыт, аҕабыт, дьээдэбит
КУЛЕШ Татьяна Михайловны. Глубоко скорбим вместе с вами Мария Петровна Иванова и семья Ильиных	ЕГОРОВ Александр Афанасьевич б.д.б. сэтгэнийн ый 16 күнүгэр ыарахан ыарыттан олохтон барбытын бары билэр дьонугар диригиник курууһун туран иһитинэрэбит. Бырааттара, балта, оҕолоро
Күндүгү саньыр, убаастыыр дьоммутугар Татьяна Николаевна, Петр Николай Николаевичка уонна кинилэр дьыэ кэргэттэригэр тапталаах кэрэҥэ, күтүгэтэ, аҕалара, эһэлэрэ, Нам улууһун Ытык киһитэ, «Бочот Знага» уордьан кавалера, РСФСР үөрэтириитин туйгуна, СР Тыатын хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Хатын-Арыы нэһилигэтин Ытык киһитэ, үлэ, спорт ветерана	Биригэ үлэлиир коллегабытыгар Егоров Петр Афанасьевичка тапталаах убайа
КУТЯРКИН Виктор Гаврильевич ыарахан ыарыттан ыалдьан күн сириттэн барбытынан диригин кутурбаммытын тиздэбит.	ЕГОРОВ Александр Афанасьевич күн сириттэн барбытынан диригин кутурбаммытын тиздэбит. «Энсиэли» хаһыат редакциятын коллектива
РСФСР үөрэтириитин туйгуна, СР Тыа хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, ССРС «Үлэҕэ килбэтин иһин» бороонса мэтээл хаһаайына, «Бочот Знага» уордьан кавалера, Хатын-Арыы нэһилигэтин Ытык киһитэ, үлэ ветерана, Ытыктыр учууталбыт	Күндү биригэ үөрэнэр табаарыспытыгар, үөрэнэччибэр Егоров Афонаҕа, кини биригэ төрөөбүттэригэр таптыыр аҕалара
КУТЯРКИН Виктор Гаврильевич ыарахан ыалдьан күн сириттэн барбытынан диригин Татьяна Николаевна, оҕолоругар, сиэннэригэр, аймахтарыгар диригин кутурбаммытын тиздэбит.	ЕГОРОВ Александр Афанасьевич ыарахан ыарыттан күн сириттэн барбытынан диригин кутурбаммытын тиздэбит. 1 №-дээх Нам орто оскуолатын 7 «в» кылааһын үөрэнээччилэрэ, төрөлүттэрэ, кылаас салайааччыта Е.Н. Матвеева
Хатын-Арыы орто оскуолатын 1977 с. ыпыһа	Коллектив ГБПОУ РС(Я) «Намский техникум» выражает глубокое соболезнование коллеге Баишевой Ираиде Ивановне в связи с кончиной после тяжелой болезни близкого родственника — родного брата ТОКПЕЕВА Олега Ивановича. Коллектив ГБПОУ РС(Я) «Намский техникум»

Кылаабынай редактор В.Г. Касьянов
ОТДЕЛЛАР:
редакторы солбууааччы — **41496**,
хаһыаты тангыс — **41332**,
бухгалтерия — **41141**,
факс — **41141, 41496**.

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улууһун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационнай технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр кэтээн көрүүгэ Федеральнай сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрацияламмыт нүөмэрэ — **ПН №ТУ14-0216**.
Сурукка ааккытын-суолугун, үлэтигин, дьыэбит аадырыһын чопчу ыйын. Редакцияҕа киирбит суруктар төнөрүллүбэтэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биир буолбат.**
«ЭНСИЭЛИ» - Нам улууһун хаһыата.
678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложной ул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru

«Энсиэли» хаһыат
РИС таһылына, таһылына
уонна бэчээтиир сыһаар бэчээттэннэ.
Аадырыһа: Нам сэл. Заложная ул. №4
Формата А3. Кээмэйэ 1,0 бэчээт. Лиц
Көтүл сыһаанан атыылана
Индекс — Р0005. Тираһа — 1504
Бэчээкэ илии баттаньтыын графига —
12:00 с. 02.11.2015 с.
Бэчээкэ илии баттанна — 11:20 с. 02.11.2015 с.